

Відповіді на запитання читачів підготувала
Н.В. Венцель, викладач кафедри
суспільно-гуманітарних дисциплін
КЗ «Житомирський ОШПО» ЖОР

1. Питання: якої процедури потрібно дотримуватися під час атестації вчительки початкових класів, яка пройшла у 2020 році сертифікацію?

Відповідно до ст. 51 Закону України «Про освіту» сертифікація педагогічних працівників – це зовнішнє оцінювання професійних компетентностей педагогічного працівника (у тому числі з педагогіки та психології, практичних умінь застосування сучасних методів і технологій навчання), що здійснюється шляхом незалежного тестування, самооцінювання та вивчення практичного досвіду роботи. Частиною 4 статті що коментується, зазначено, що успішне проходження сертифікації зараховується як проходження атестації педагогічним працівником. Пунктом 7 ст. 49 Закону України «Про повну загальну середню освіту» підтверджено, що успішне проходження сертифікації зараховується як проходження атестації педагогічним працівником, а також є підставою для присвоєння йому відповідної кваліфікаційної категорії та/або педагогічного звання.

Відповідно до п. 40 Положення про сертифікацію педагогічних працівників, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 27.12.2018 р. № 1190 (в редакції постанови КМУ від 24.12.2019 р. № 1094) успішне проходження сертифікації зараховується як проходження чергової (позачергової) атестації педагогічним працівником з присвоєнням йому наступної категорії педагогічного працівника або підтвердженням наявної вищої категорії.

На сьогодні порядок атестації педагогічних працівників визначений Типовим положенням про атестацію педагогічних працівників, затвердженим наказом Міністерства освіти і науки від 06.10.2010 р. № 930 (із змінами). При цьому у вищевказаних законодавчих актах щодо дотримання порядку проведення атестації, зокрема строків чергової та позачергової атестації, подання заяви та ін., виникають суперечності.

Тому доцільно керуватися листом Міністерства юстиції України від 26.12.2008 р. № 758-0-2-08-19 «Щодо практики застосування норм права у випадку колізії», другим пунктом якого зазначено, що акт, прийнятий вищестоящим органом, у разі

існування суперечності між актами, прийнятими різними за місцем в ієрархічній структурі органами – вищестоящим та нижчестоящим, застосовується, як такий, що має більшу юридичну силу.

На атестації 2020–2021 навчального року атестаційні комісії мають законні підстави для прийняття заяв від педпрацівників початкових класів, які успішно пройшли сертифікацію, для чергової або позачергової атестації з метою підвищення їм кваліфікаційної категорії або підтвердження раніше присвоєної вищої категорії. Суголосну думку висловлено в листі Міністерства освіти і науки України від 15.12.2020 р. № 1/9-690 «Щодо атестації вчителів початкових класів, які успішно пройшли атестацію».

2. Питання: Як оплачувати роботу вчителів, які залучаються до здобування учнями освіти за сімейною (домашньою) формою організації освітнього процесу?

Організацію здобуття освіти за такою формою як сімейна (домашня) передбачено Положенням про індивідуальну форму здобуття загальної середньої освіти, затвердженим наказом Міністерства освіти і науки від 10.07.2019 р. № 955.

Відповідно до п. 1 розділу III Положення про індивідуальну форму здобуття загальної середньої освіти здобуття освіти за сімейною (домашньою) формою можливе для дітей віком до 18 років, батьки яких виявили бажання організувати освітній процес самостійно для забезпечення індивідуального темпу здобуття освіти з урахуванням здібностей, інтересів, потреб, мотивації, можливостей і досвіду своїх дітей. Батьки можуть на договірних засадах залучати до організації здобуття освіти за сімейною (домашньою) формою інших суб'єктів освітньої діяльності, у тому числі суб'єктів, які забезпечують здобуття неформальної освіти.

Відповідно до п. 1. розділу V вищевказаного Положення оплата праці педпрацівників за проведення занять за індивідуальною формою, в тому числі з використанням технологій дистанційного навчання, здійснюється відповідно до законодавства у сфері освіти. Одним із нормативних документів, який регулює питання оплати праці педагогічних працівників, є Інструкція про порядок обчислення заробітної плати працівників освіти, затверджена наказом Міністерства освіти України від 15.04.1993 р. № 102.

За рахунок власних надходжень та інших джерел, не заборонених законодавством, можна оплачувати інші види діяльності педагогічних працівників щодо організації здобуття освіти за індивідуальною формою, зокрема розроблення індивідуального навчального плану, підготовка та проведення

оцінювання навчальних досягнень та ін.

Загалом оплата праці педпрацівників проводиться за тарифікацією, шляхом множення ставки зарплати педпрацівника на його фактичне навантаження на тиждень і ділення цього добутку на встановлену норму годин на тиждень.

При цьому, на думку фахівців Міністерства освіти і науки України, зважаючи на досить незначний час, що відводиться на організацію та забезпечення освітнього процесу закладом освіти за сімейною (домашньою) формою, оплату праці педагогічних працівників, які залучаються до такого процесу, доцільно проводити з погодинною оплатою праці.

Пунктом 73 Інструкції про порядок обчислення заробітної плати працівників освіти передбачено проведення погодинної оплати праці лише за години заміщення тимчасово відсутніх через хворобу або з інших причин учителів, яке тривало не більше двох місяців, а також при оплаті праці працівників підприємств, організацій та установ, які залучаються для педагогічної роботи.

Відповідно до п. 7 розділу III Положення про індивідуальну форму здобуття загальної середньої освіти здобуття освіти за сімейною (домашньою) формою до учнів, які навчаються за Державним стандартом початкової освіти, застосовується формувальне (не рідше ніж тричі на рік) та завершальне (підсумкове) оцінювання, а також атестація, навчальний час для проведення оцінювання, визначений закладом освіти, має бути не більше ніж 3 навчальні дні протягом навчального року для формувального оцінювання та не більше ніж 2 навчальні години для завершального (підсумкового) оцінювання.

Інші законодавчі нормативи для оплати годин, які відводяться на організацію та забезпечення освітнього процесу закладом освіти за сімейною (домашньою) формою, крім погодинної оплати праці, відсутні.